

Lausunto Kauhajoen ja Kurikan Harjannevan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.12.2023 § 122
794/00.04.03/2023

Etelä- Pohjanmaan Ely-keskus pyytää lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Harjannevan tuulivoimapuisto, Kauhajoki ja Kurikka diaarinumero EPOELY/405/2022.

Ilmatar Kauhajoki Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Etelä-Pohjanmaalle Kauhajoen ja Kurikan kaupunkien eteläosaan Nummijärven ja Ikkelijärven väliselle alueelle. Matkaa hankealueen rajalta Kauhajoen keskustaan noin 18 km ja Kurikan keskustaan noin 28 km. Hankealue on lähes kokonaisuudessaan yksityisten maanomistajien omistuksessa, ja hankealueelta on tehty runsaasti maanvuokrasopimuksia hankeyhtiön kanssa tuulivoimapuiston kehittämistä, rakentamista ja edelleen käyttöä varten. Hankealueelle suunnitellaan enintään 13 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on enintään noin 10 MW, voimaloiden roottorin halkaisija enintään 250 metriä ja kokonaiskorkeus enintään 350 metriä. Hankealueen pinta-ala on noin 2 500 ha.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tutkitaan seuraavanlaisia vaihtoehtoja (VE):

- VE0: Hanketta ei toteuteta
- VE1: Toteutetaan enintään 13 voimalan hanke
- VE2: Toteutetaan enintään 9 voimalan hanke

Lähimmät valtakunnan verkon voimajohdot, joihin tuulivoimapuiston sähkönsiirto voidaan liittää, ovat Fingridin 400 kV Seinäjoki–Ulvila voimajohto hankealueelta luoteeseen ja Fingridin 110 kV voimajohto hankealueelta itään. Hankealueelta luoteen suuntaan lähtevien sähkönsiirron reittivaihtoehtojen osalta tarkastellaan sekä ilmajohtovaihtoehtoa SVE 1 (110 kV tai 400 kV; 12–20 km) että maakaapelivaihtoehtoa SVE 2 (15 km), itäisenreitit osalta tarkastellaan vain 110 kV ilmajohtovaihtoehtoa SVE 3 (22 km).

Kyseinen hanke sijoittuu lähimmillään noin 12 kilometrin päähän Parkanon pohjoisrajasta. Parkanon ja naapurikuntien Karvian ja Kihniön pohjoisosaan sijoittuu useita eri toimijoiden tuulivoimahankkeita, jolloin yhteisvaikutusten haitat saattavat korostua. Erityisesti kuitenkin Harjannevan tuulivoimapuiston osalta suoranaista vaikutusta Parkanon alueeseen on sähkösiirtoreitillä SVE3, joka on suunniteltu kulkevan Iso-Särkijärven pohjoispuolelta Parkanon pohjoisrajaa pitkin Iso-Somerojärven pohjoispuolelta kohti Lylyharjun tuulivoimahanketta varten rakennettavaan 110 kV voimajohtolinjaan. Alla tarkemmin sähkönsiirron vaihtoehdot:

SVE 1: Luoteinen voimajohtoreitti noin 12–20 km. Kytkeytyminen Fingridin nykyisen 400 kV voimajohdon yhteyteen rakennettavaan uuteen sähköasemaan uudella 110 kV tai 400 kV ilmajohtolla. Sähköaseman tarkempi paikka ei ole vielä tiedossa, joten YVA-menettelyssä tutkitaan kartassa merkityn koko 0–13 km pituisen Fingridin voimajohdon vierelle sijoittuvan linjan ympäristövaikutukset. Uusivoimajohto voi sijoittua

nykyisen Fingridin voimajohdon kummalle puolelle tahansa.

- SVE 2: Luoteinen voimajohtoreitti noin 15 km. Tutkitaan yhteys maakaapeleilla toteutettavana vaihtoehtona. Joko 110 kV maakaapeli tai 3–5 kaapelista koostuva keskijännitteinen (20–45 kV) maakaapeliyhteys. Sähköaseman tarkempi paikka ei ole vielä tiedossa, joten YVA-menettelyssä on tutkittu kartassa merkityn koko 0–13 km pituisen, Fingridin voimajohdon vierelle sijoittuvan, linjan ympäristövaikutukset sähkönsiirron vaihtoehdon SVE1 yhteydessä.
- SVE 3: Itäinen voimajohtoreitti noin 22 km. Liittyminen Lylyharjun tuulivoimahanketta varten rakennettavaan 110 kV voimajohtolinjaan uudella 110 kV ilmajohdolla.
- SVE 3A: Voimajohtoreitin SVE 1 varrelle suunniteltu poikkeama reitiltä kiertämään liito-oravan reviiiriä sen eteläpuolelta.

Sähkönsiirron hankevaihtoehdot ovat muuttuneet YVA-ohjelmaan verrattuna. YVA-ohjelmavaiheessa reittejä oli vain kaksi ja ne kulkivat koko matkaltaan eri linjausta pitkin, kuin YVA-selostuksessa tutkitut reitit.

Yhteenveto sähkönsiirtoreittien vaikutuksista

Voimajohtoreitti ylittää maantien 273 ja valtatie 3 (Tampereentie). Lisäksi voimajohtoreitti ylittää useita pieniä yksityisiä metsäautoteitä. Vaihtoehtoinen linjaus SVE 3A (liito-oravareviirin kierto) ylittää valtatie 3, jonka myös linjaus SVE 3 ylittäisi, mutta ylityskohta on noin 300 metriä etelämpänä. Itäisen voimajohtoreitin läheisyydessä (enintään kilometrin etäisyydellä) on yhteensä 72 rakennusta, joista 28 on asuinrakennusta ja 44 loma-asuntoa.

Arviontiselostuksessa on vertailtu sähkönsiirtoreittien vaikutuksia; sähkönsiirron toteuttamisen vaikutukset on koostettu taulukkoon 63. Vaikutukset ovat keskenään samankaltaisia ilmajohtovaihtoehdossa SVE 1 ja SVE 3. Merkittävimmät negatiiviset vaikutukset aiheutuvat vaihtoehdossa SVE 3 maisemavaikutuksista, jossa ilmajohdolla on vaikutuksia avoimeen viljelysmaisemaan Ilvesjoenasutuilla alueilla. Lisäksi reitti pirstoo maakuntakaavassa osoitettua luonnon monimuotoisuuden ydinaluetta.

Kasvillisuudelle ja luontotyypeille aiheutuu kohtalaisia negatiivisia vaikutuksia kohdissa, joissa linjaus kulkee metsälakikohteiden yli. Ilmajohto SVE 1 sen sijaan hyödyntää osin olemassa olevaa voimajohtokäytävää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan mukaisesti, jolloin sen maisemavaikutukset metsämaisemassa jäävät vähäisiksi. Myös kasvillisuudelle ja luontotyypeille aiheutuvat vaikutukset ovat vähäisempiä kuin ilmajohdon SVE 3 osalla. Molempien ilmajohtovaihtoehtojen SVE 1 ja SVE 3 varrella on liito-oravan reviiirit, jotka ovat jäämässä suunnitellun reitin kohdalle. Näissä vaihtoehdoissa voimajohtohankkeella on erittäin suuri negatiivinen vaikutus liito-oravan ydinreviirin kannalta. Liito-oravan reviiirien kiertämiseksi suunnitellut uudet reittivaihtoehdot SVE 1A ja SVE 3A kiertävät reviiirit niiden eteläpuolelta niin etäältä, että vaikutuksia liito-oravaan ei aiheudu lainkaan. Muutosreiteille ei jää huomionarvoisia luontotyyppisiä. Maakaapelireitin SVE 2 toteuttamisen vaikutukset ovat sähkönsiirtovaihtoehdoista kaikkein pienimmät, koska maakaapelilla ei ole lainkaan maisemavaikutuksia tai vaikutuksia eläimistöön ja ekologiaan yhteyksiin sekä pohjavesiin.

Valmistelija:
rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen p. 044 7865 651

Oheisaineistona:
Lausuntopyyntö
Lausunnot, mielipiteet ja asiantuntijakommentit YVA-ohjelmasta
Yhteysviranomaisen lausunto YVA-ohjelmasta
Harjannevan tuulivoimapuisto YVA-selostus
Harjannevan tuulivoimapuisto karttaliitteet 1-8
Harjannevan tuulivoimapuisto karttaliitteet 9-12
Harjannevan tuulivoimapuisto karttaliitteet 13-16
Harjannevan tuulivoimapuisto karttaliitteet 17-20
Harjannevan tuulivoimapuisto karttaliitteet 21-26
Asukaskyselyn tulokset
Harjannevan tuulivoimapuisto meluselvitys
Harjannevan tuulivoimapuisto välkeselvitys
Harjannevan tuulivoimapuisto alustava kuljetus selvitys
Tuulivoimapuisto havainnekuvat
Arkeologinen inventointi
Kasvillisuus selvitys
Lintujen kevätmuuttoselvitys
Lintujen syysmuuttoselvitys
Lintujen törmäysmallinnus
Lintujen pesimälinnustoselvitys
Liito-oravaselvitys
Viitasammakkoselvitys
Lepakkoselvitys
Metsäpeuraselvitys
Nisäkkäiden lumijälkilaskenta
Natura-arviointi Iso Koihnanneva
Natura-arviointi Mustasaarenneva
Natura-arvioinnin tarveharkinta Ylimysjärvi
Natura-arvioinnin tarveharkinta Kauhanneva-Pohjakangas
Voimajohtoreitin arkeologinen inventointi
Tuulivoimapuiston voimajohtoreittien pesimälinnustoselvitys
Voimajohtoreittien liito-oravaselvitys
Voimajohtoreitin luontoarvoje täydennysselvitys
liironneva-Vöyrinkangas 400kV voimajohdon pesimälinnustoselvitys
liironneva-Vöyrinkangas voimajohdon liito-oravaselvitys

Valmistelija:
Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen p. 044 7865 651

Esittelijä Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen

Päätösehdotus Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta ottaa kantaa Parkanon alueelle vaikuttavan suunnitellun sähkösiirtoreitti SVE 3 osalta Harjannevan tuulivoimapuiston arviointiselostukseen seuraavaa; sähkösiirron osalta selvitysten perusteella vaihtoehto SVE 2 on vähiten negatiivisia vaikutuksia aiheuttava, jolloin tämä tulee olla ensisijainen vaihtoehto. Parkanon pohjoisosaan on suunnitteilla useita tuulivoima-alueita sähkönsiirto-reitteineen, jotka pirstovat alueita ja maisemaa merkittävästi. Ensisijaisesti sähkösiirto tulee mahdollisuuksien mukaan toteuttaa sen kunnan alueella, joka myös merkittävimmän hyödyn tuulivoima-alueesta saa.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

